

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

İtiraz yoluna başvuran 10. Hukuk Daire'nin kararının gerekçe bölümünde aynen şöyle denilmektedir :

"a- Davada, Sosyal Sigortalar Kurumu, sigortalısına ödemiş bulunduğu geçici işgöremezlik ödeneğini, 506 sayılı Kanunun 110. maddesi hükmüne dayanarak geri istemektedir. Gerçekten anılan madde "kasti veya suç sayılır bir hareketi yüzünden işkazasına uğrayan, meslek hastalığına tutulan veya hastalanan sigortalıya geçici işgöremezlik ödeneği ve sürekli işgöremezlik geliri verilmemesini öngörmektedir. Maddenin sürekli işgöremezlik geliri ile ilgili hükmü, Anayasa Mahkemesi'nin 10.12.1991 günlü, 23/47 sayılı kararıyla iptal edilmiş durumdadır. Temyiz incelemesine gelen mahkeme kararı, anılan maddenin geçici işgöremezlik ödeneği ile ilgili hükmü uygulanarak, ödenmiş olan ödeneğinin geri alınması yolunda kurulmuştur. Kararda, sigortalının, vukua gelen trafik kazasında tamamen kusurlu, çarpışan öteki araç sürücüsünün ise kusursuz olduğu belirtilmiştir.

Bu durumda mahkeme kararının Yasa'ya uygun olması ve bu nedenle onanması gerekmekte ise de, Dairemizce, davada uygulanan yasa kuralının Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varılarak itiraz yoluna başvurulmasına karar verilmiştir.

b- Anayasa'ya aykırılığın gerekçeleri :

Aykırılık gerekçeleri Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda sözü edilen kararında ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Bu gerekçeler özetlenecek olursa :

Anayasa'nın "Sosyal güvenlik hakkı" başlıklı 60. Maddesinin birinci fıkrasında, herkesin sosyal güvenlik hakkına sahip olması öngörülmüştür. Sosyal güvenlik hakkı, çalışanların çalışma yaşamlarının ve yarınlarının güvencesidir. Çalışanları bu güvenceye kavuşturmak Anayasa'nın ayrıca 2. maddesi kuralının da gereğidir. Gerçekten, anılan maddede benimsenen sosyal devlet ilkesi, vatandaşın sosyal durumu ve refahı ile ilgilenme ve onlara asgari yaşam düzeyi sağlama görevini de içerir. Anayasa'nın 5. maddesi, devletin temel amaç ve görevlerini daha da somutlaştırarak "... kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak, kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak ..." biçiminde belirlemiştir. Emeğinden ve yasaların düzenlediği sosyal güvenliğinden başka hiçbir güvenceye sahip olmayan işçinin, kastî davranışı dışında suç sayılabilecek kusurlu herhangi bir olay nedeniyle sosyal güvenlikten yoksun bırakılması prime dayanan sigorta anlayışına ve giderek Sosyal Sigortalar Kurumu'nun kuruluş ve varlık nedenine de ters düşer.

Anayasa Mahkemesi kararından özetlenen görüş ışığında dava konusuna bakarsak şu durumlar sözkonusu olur: Davalı kullandığı aracı kusurlu biçimde sürerek iki aracın çarpışmasına ve bu arada kendisinin de yaralanmasına yol açmıştır. Sosyal Sigortalar Kurumu sigortalısı olan davalı 23.3.1991 - 9.11.1992 tarihleri arasında kalan uzun bir süre istirahatli sayılmıştır.

Esas Sayısı : 1994/73
Karar Sayısı : 1994/75

506 sayılı Kanun'un 33. maddesinin son fıkrasında "bu madde gereğince yapılacak sağlık yardımları, sigortalının sağlığını koruma, çalışma gücünü yeniden kazandırma ve kendi ihtiyaçlarını görme kabiliyetini artırma amacını güder" kuralı yer alır. Bu amaç geçici işgöremezlik ödeneği yönünden de geçerlidir. Geçici olarak işgöremez durumuna giren işçi, çalışmadığı için ücret alamayacaktır. Esasen aldığı ücretle kıtı kıtına geçinebilen işçi, işgöremezlik ödeneğinden de yoksun kalınca, yasada belirtilen sağlığını koruma, çalışma gücünü yeniden kazanma ve kendi ihtiyaçlarını görme kabiliyetini artırma amaçları da gerçekleşmiyecektir. Böylesine bir sonucun, çalışsın çalışmasın, herkese sosyal güvenlik hakkı tanıyan Anayasa kuralları ile bağdaşır bir yanı yoktur.

Sonuç : 506 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci tûmcesinde yer alan ve suç sayılan bir hareketi yüzünden hastalanan sigortalıya geçici işgöremezlik ödeneği verilmemesini öngören kuralın Anayasa'nın 2., 5. ve 61. maddelerine aykırılığı nedeniyle iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına 6.7.1994 gününde oybirliğiyle karar verildi.""